

Tūrisms un aktīva novecošana

Demogrāfiskās situācijas izmaiņas un iedzīvotāju novecošanās daudzām ES dalībvalstīm ir izaicinājums, kas tām liek meklēt jaunus un inovatīvus risinājumus, kā nodrošināt pakalpojumu pieejamību, saglabāt reģionu konkurētspēju un sekmēt to izaugsmi. Ir aplēsts, ka 2030. gadā apmēram 24 % Eiropas iedzīvotāju būs vecumā virs 65 gadiem. Lai arī šis fakts rada daudz jaunu izaicinājumu, pēdējā laikā tiek diskutēts par iespējām un inovācijām, ko tas var radīt daudziem sektoriem.

Tūrisma nozare ir viena no visstraujāk augošajām industrijām Eiropā, un projekta „TOURAGE” uzdevums ir rast iespējas, ko sabiedrības novecošanās paver tūrisma sektoram.

Projektā iesaistītie reģioni ir relatīvi attāli un ar lielu neizmantotu tūrisma iespēju potenciālu. Orientējoties uz pieaugošo senioru segmentu, reģionos būtu iespējams attīstīt pēcsezonas tūrismu, apzināt lielāku skaitu potenciālo tūristu un sekmēt inovāciju ieviešanu un uzņēmējdarbību. Svarīgi ir izstrādāt un nodrošināt tādus pakalpojumus, kas atbilst senioru vajadzībām un ir tiem viegli pieejami.

Turklāt, izstrādājot politikas, kas skar tūrisma un sabiedrības novecošanās jautājumus, tajās būtu jāiestrādā nostādne, ka ceļošana ir viens no aktīvas un veselīgas novecošanās aspektiem. Projektā „TOURAGE” tiek uzsvērts tas, ka senioru tūrisms uzskatāms ne tikai par uzņēmējdarbības nišu, bet tas nodrošina arī iespējas uzlabot senioru garīgo un fizisko labklājību un dzīves kvalitāti.

Viens no projekta „TOURAGE” mērķiem ir pievērst uzmanību senioru

tiesībām un līdzdalības iespējām. Tas nozīmē ne tikai labās prakses piemēru un reģionos pieejamo tūrisma produktu apzināšanu, bet arī iespēju senioriem paust savas vajadzības, intereses un ierobežojumus attiecībā uz tūrisma pakalpojumiem. Priekšlikumi un atsauksmes palīdzēs projektā iesaistītajiem reģioniem izstrādāt savu senioru tūrisma politiku un modeli.

Mēs ceram, ka Jūs ar interesi izlasīsit šo ziņu lapu un turpināsiet dalību projektā „TOURAGE”. Iegūt iedvesmojošas idejas un iepazīties ar citu projektā iesaistīto reģionu pieredzi iespējams arī sociālajā tīklā „Facebook” un projekta tīmekļa vietnēs. Ikviens vecums ir īstais vecums ceļošanai!

Projekta „TOURAGE” partneru vārdā,
Ulla Anismä [Ulla Äänismaa]

Projekta vadošais partneris -
Ziemeļkarēlijas reģiona padome

Par projektu „Tourage”

Projekta pamatā ir ideja, ka demogrāfiskās situācijas izmaiņas jāuztver ne tikai kā izaicinājums, bet reģioniem šīs izmaiņas sniedz arī jaunas iespējas. Tūrisms ir viena no visstraujāk augošajām nozarēm Eiropā, un relatīvi attālajiem reģioniem šajā nozarē vēl ir daudz līdz šim neapgūtu un neapzinātu attīstības iespēju. Projekta ietvaros tiek apzināti labās prakses piemēri, kā senioru skaita palielināšanās apstākļos iespējams veicināt senioriem piemērotu tūrisma pakalpojumu attīstību.

Plašāka informācija par projektu šeit.

Vairāk par labās prakses piemēriem lasiet šeit

TOURage

Every age is tour age

Atklāšanas pasākums

Iepazīsti mežu, sniegu un klusumu Ziemeļkarēlijā

Iepazīsti mežu, sniegu un klusumu Ziemeļkarēlijā

Atklāšanas pasākums norisinājās no 2012. gada 19. līdz 22. martam Ziemeļkarēlijā, Somijā. Atklāšanas pasākums notika vienlaicīgi ar Joensū pilsētā sarīkoto augsta līmeņa konferenci par veselības jautājumiem un ilgtermiņa aprūpi „Novecošanas perspektīvas...”, un tā bija lieliska iespēja iepazīstināt ar projektu vēl plašāku interesentu loku. Šis bija viens no galvenajiem Eiropas gada aktīvai

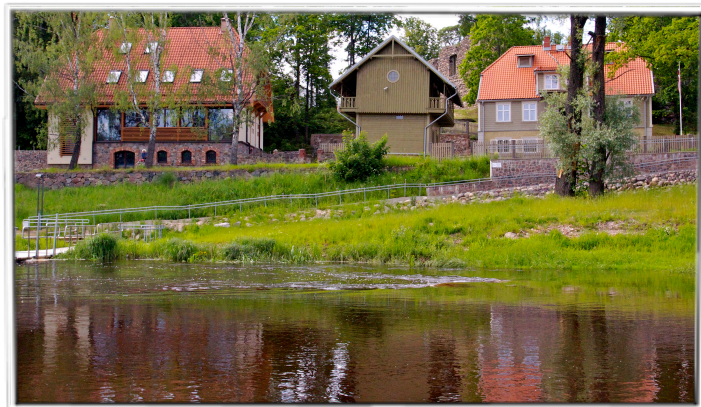
novecošanai un paaudžu solidaritātei (2012) pasākumiem Somijā, un tas pulcēja ap 140 dalībnieku no 26 Eiropas valstīm, kas diskutēja par sabiedrības novecošanos un ar to saistītajiem izaicinājumiem un iespējām. 21. un 22. martā projekta partneri devās pirmajā pieredzes apmaiņas vizītē un iepazīnās ar dabas tūrisma iespējām Ruunaa atpūtas parkā, kas ir viens no lielākajiem pieejamajiem dabas tūrisma galamērķiem Somijā, un ekonomiski izdevīgu transporta risinājumu - Koli maršruta taksometriem, kas atvieglo iespēju apmeklēt Koli Nacionālo

parku. Tā kā Ziemeļkarēlijas teritorija ir bagāta ar ezeriem un to klāj meži, notika diskusijas arī par šo resursu izmantošanu, piedāvājot procedūras labsajūtai un iespējas izmantot „zaļo aprūpi” (green care). Apvienība „Karelia a la Carte” dalījās pieredzē, kā veiksmīgi apvienot uzņēmējus, kas piedāvā vietējo ēdienu, izgatavo rokdarbus un sniedz tūrisma pakalpojumus, veidojot kompleksus tūrisma produktus. Šis modelis ieviests arī citos Somijas reģionos.

Ar plašāku informāciju par atklāšanas pasākumu var iepazīties [šeit](#).

Pieredzes apmaiņas vizīte Vidzemē

Vidzemes plānošanas reģions ir viens no latviskākajiem Latvijas reģioniem, jo 85% tā iedzīvotāju ir latvieši. Joprojām gandrīz katrā latviešu ģimenē tiek koptas tradīcijas, un ar tām tiek iepazīstināti arī tūristi. Lai iepazītos ar ievērojamākajiem reģiona tūrisma objektiem, 12. jūnijā projekta “TOURAGE” partneri no desmit dažādām valstīm viesojās Vidzemes plānošanas reģionā, kur senioru tūrismam tiek pievērsta īpaša uzmanība. Plašāk par pieredzes apmaiņas vizīti Vidzemē lasiet [šeit](#).

Informatīvie pasākumi

“Kā tūrisms var sekmēt aktīvas vecumdienas?”, Debrecena, Ungārija

2012. gada 8. jūnijā Ungārijas pilsētā Debrecenā pulcējās pārstāvji no vietējām un reģionālajām pārvaldes institūcijām, akadēmiskās izglītības iestādēm, tūrisma organizācijām un tūrisma pakalpojumu sniedzēji, lai diskutētu par senioru tūrismu. Un šī pasākuma ietvaros ar INTERREG IVC projektu „TOURAGE” bija iespēja iepazīstināt plašāku auditoriju un pievērst uzmanību tam, ka 2012. gads ir pasludināts par Eiropas gadu aktīvai novecošanai un paaudžu solidaritātei, kas nozīmē iespējas to izmantot tūrisma attīstības sekmēšanai. Ar plašāku informāciju iespējams iepazīties [šeit](#).

Informatīvās aktivitātes Eiroreģionā „Baltija” (ERB), Polijas pašvaldību asociācija, Polija

Pirmajā pārskata periodā asociācija iesaistījās visās projekta aktivitātēs, īpašu uzmanību veltot potenciālo labās prakses piemēru apzināšanai un iegūtās informācijas izplatīšanai. Lai iepazīstinātu asociācijas locekļus ar projektu, tika rīkotas divas tikšanās ar augstākstāvošajiem vietējo un reģionālo pārvalžu lēmumu pieņēmējiem.

Ar plašāku informāciju iespējams iepazīties [šeit](#).

Novecošanās pētījums Ziemeļkarēlijā

Ziemeļkarēlijas Lietišķo zinātņu universitāte [North Karelia University of Applied Sciences] publikācijā „Novecošanās zinību raksturzīmes” nākusi klajā ar „novecošanās zinību” definīciju, kas izstrādāta, balstoties uz ilgtermiņa pētījumu rezultātiem šajā jomā. Šajā publikācijā novecošanās zinības definētas kā zināšanu un prasmju kopums, kas piedāvā ikvienam uz globālo novecošanās fenomenu palūkoties kā uz iespēju mācīties dzīvot pilnvērtīgu dzīvi visās sabiedrības izpausmes sfērās. Novecošanās zinību pamatā ir ideja par vecāka gadagājuma sabiedrības

locekļu aktīvu iesaistīšanu sabiedrības dzīvē.

Viņi tiek iesaistīti to lēmumu pieņemšanā, kas skar viņus.

Novecošana ir vērtīga un pozitīva, un ikvienam iedzīvotājam ir neaizskaramas tiesības uz to. Šīs tiesības ir ikvienam, neatkarīgi no personas dzimuma, tautības, finansiālā stāvokļa un spējas vai nespējas patstāvīgi darboties. Novcot nenozīmē tikai pakalpojumu izmantošanu, novcot nozīmē arī vispusīgu iesaistīšanos mūsu kopīgās pasaules veidošanā.

Mums jāatceras, ka bez profesionālajām zināšanām

TOURage

Every age is tour age

novecošanas zinības ietver arī atsevišķu senioru un senioru grupu īpašās kompetences.

Vajadzība pēc novecošanās zinībām jeb novecojošas populācijas vajadzību apzināšana un ievērošana pastāv darba attiecību vidē, apbūves un apdzīvojamo platību plānošanā, dažādu izglītības un apmācību sektoros, kultūras dzīvē, tūrisma un jebkurā citā jomā, kurā iesaistīti visdažādāko vecumu cilvēki. (Avots: Publikācija „Novecošanās zinību raksturzīmes”, Ziemeļkarēlijas Lietišķo zinātņu universitāte, 2011).

Vecāka gadagājuma iedzīvotāju skaita palielināšanās Ziemeļkarēlijā - potenciāls

Ziemeļkarēlijā tiek īstenotas dažādas stratēģijas, Reģionālās plānošanas un labklājības nodrošināšanas programmā definēti reģiona attīstības virzieni nākamajām dekādēm. Reģiona stratēģiskā programma 2030. gadam sniedz vīziju par dzīvotspējīgu un drošu reģionu, kura iedzīvotājiem tiek nodrošināts viss labklājībai nepieciešamais, nodrošinātas iespējas dzīvot veselīgi, iespējas ietekmēt un iesaistīties. Ziemeļkarēlijas reģiona padomes Labklājības programmā 2015. gadam akcentēti labklājības aizsargmehānismi un iespējas darboties dažādos līmeņos. Vecāka gadagājuma iedzīvotāju veselības aizsardzību, spējas darboties un patstāvīgu dzīvošanu paredzēts veicināt, izmantojot jaunus

pakalpojumu modeļus un risinājumus, lielāku uzmanību pievēršot preventīvajiem pasākumiem un atbalstam novecošanas sākumstadijā, lai izvairītos no sociālās iekļaušanās un veselības problēmām vēlāk, kā arī, lai atbalstītu jaunu un inovatīvu produktu un pakalpojumu ieviešanu. Tiek pieņemts, ka nākotnē seniori būs nodrošināti un aktīvi, ar labu veselību, un tie baudīs labklājību. Taču attiecībā uz novecošanu mēs nedrīkstam aizmirst par tiem, kas ir izslēgti no sabiedrības vai kuri ir pakļauti riskam tikt izslēgtiem. Tūrisms senioriem sniedz daudz iespēju. Seniori mūsdienās labprāt daudz ceļo, un viņu prioritāte ir veselības uzlabošana un organisma atjaunošana. Lielākā daļa senioru ir ieinteresēti

apmeklēt kultūras pasākumus, atpūsties, baudīt labklājību un piedalīties dažādās brīvdabas aktivitātēs. Piemēram, Somijā un Ziemeļkarēlijā „zaļā aprūpe” dabā tiek definēta kā viens no attīstības mērķiem arī senioru tūrisma aspektā. „Zaļā aprūpe” nozīmē dabas un lauku vides elementu - augu, dzīvnieku, ikdienas pienākumu, kopdzīves un klusuma - kā labklājības avotu izmantošanu. Tas uzskatāms par „jumta” jēdzienu vairākām metodēm, kuras izmanto, lai uzlabotu garīgo un fizisko labklājību. Senioru tūrisms sniedz iespējas attīstīt uzņēmējdarbību „well-being” pakalpojumu nišā un radīt jaunas darbavietas lauku apvidos un pierobežas reģionos.

NĀKAMAIS PASĀKUMS: GADSKĀRTĒJĀ KONFERENCE GRANADĀ

Granadas provinces pārvalde (Spānija)
25. septembrī rīkos 1. gadskārtējo
konferenci. Projektā iesaistītajiem

partneriem konferencē būs iespēja dalīties pieredzē par pirmajiem projekta īstenošanas rezultātiem un prezentēt svarīgākos no jau atklātajiem labas prakses piemēriem senioru tūrisma jomā. Konferencēs ietvaros tiks sniegta informācija arī par Spānijā attīstītajiem un nacionālā līmenī īstenojamiem labas prakses piemēriem. Tā kā projekta mērķis ir saistīts aktīvu novecošanu un šis gads pasludināts par Eiropas gadu aktīvai novecošanai un paaudžu solidaritātei, šis jautājums tiks aktualizēts arī 1. gadskārtējā konferencē Granadā. Tāpat

pievērsīsim uzmanību senioru tūrisma potenciālam kā turpmākas ekonomiskās izaugsmes potenciālam un tā lomai nodarbinātības palielināšanā, īpaši lauku reģionos. Uz konferenci ir aicināti visas ietekmīgākās senioru tūrisma jomā iesaistītās puses: institūcijas, uzņēmējdarbības, asociācijas utml. Plašāka informācija par konferencē tēmām un pieteikšanos tiks sniegta tuvākajā laikā.

Kontakt informācija

Eilna Muižniece, Projekta vadītāja
Vidzemes plānošanas reģiona, Jāņa Poruka 8-108, Cēsis, LV-4101

Tālrunis: +371 64219021, Epasts: elina.muizniece@vidzeme.lv

Māra Rudīte, Komunikācijas speciālists
Vidzemes plānošanas reģiona, Jāņa Poruka 8-108, Cēsis, LV-4101

Tālrunis: +371 64219021, Epasts: mara.rudite@vidzeme.lv

Papildu informācija:

WWW.TOURAGE.EU

WWW.VIDZEME.LV